

Вторник, 7 септември 2010 г.

36. Призовава Комисията да се стреми да осигурява, че средства на Общността се отпускат за проекти, които включват наред другото самотни и възрастни жени в неравностойно социално положение;

*

* *

37. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и Комисията.

Журналистиката и новите медии – създаване на публична сфера в Европа

P7_TA(2010)0307

Резолюция на Европейския парламент от 7 септември 2010 г. относно журналистиката и новите медии – създаване на публична сфера в Европа (2010/2015(INI))

(2011/С 308 Е/09)

Европейският парламент,

- като взе предвид дял II от Договора за Европейския съюз,
- като взе предвид членове 11, 41 и 42 от Хартата на основните права на Европейския съюз,
- като взе предвид съвместната декларация на Европейския парламент, Съвета и Комисията, озаглавена „Да общуваме на тема Европа в партньорство“, подписана на 22 октомври 2008 г. ⁽¹⁾,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 2 април 2008 г., озаглавено „Дебат Европа - използване на натрупания опит от План Д за Демокрация, Диалог и Дебати“ (СОМ(2008)0158),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 24 април 2008 г., озаглавено „Комуникацията за Европа чрез аудиовизуалните медии“ (SEC(2008)0506),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 21 декември 2007 г., озаглавено „Да общуваме за Европа с помощта на Интернет – привличане на гражданите за участие“ (SEC(2007)1742),
- като взе предвид работния документ на Комисията от 3 октомври 2007 г., озаглавен „Предложение за междуинституционално споразумение – Да общуваме на тема Европа в партньорство“ (СОМ(2007)0569),
- като взе предвид Решение № 1904/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 година относно създаване на програмата „Европа за гражданите“ за периода 2007–2013 г. за насърчаване на активното европейско гражданство ⁽²⁾,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 1 февруари 2006 г., озаглавено „Бяла книга за Европейската комуникационна политика“ (СОМ(2006)0035),
- като взе предвид своята резолюция от 16 ноември 2006 г. относно Бяла книга за Европейската комуникационна политика ⁽³⁾,

⁽¹⁾ ОВ С 13, 20.1.2009 г., стр. 3.

⁽²⁾ ОВ L 378, 27.12.2006 г., стр. 32.

⁽³⁾ ОВ С 314 Е, 21.12.2006 г., стр. 369.

Вторник, 7 септември 2010 г.

- като взе предвид съобщението на Комисията от 13 октомври 2005 г., озаглавено „Приносът на Комисията към периода за размисъл и след това: План Д за Демокрация, Диалог и Дебати“ (СОМ(2005)0494),
 - като взе предвид своята резолюция от 12 май 2005 г. относно прилагането на информационна и комуникационна стратегия на Европейския съюз ⁽¹⁾,
 - като взе предвид член 48 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по култура и образование (А7-0223/2010),
- A. като има предвид, че достъпът на гражданите до информация и комуникацията между органите, изготвящи политиките и гласоподавателите са основни елементи на нашите представителни демократични общества, а също така са основна предпоставка за упражняване на правото на обществеността на пълно и информирано демократично участие в обществения живот както на национално равнище, така и в рамките на ЕС,
- Б. като има предвид, че обществеността има правото да бъде осведомявана за ЕС и неговите конкретни проекти, да изразява вижданията си относно ЕС и да нейното мнение да се чува; като има предвид, че предизвикателството за тези, които са ангажирани с комуникацията, се крие именно в улесняването на този диалог,
- В. като има предвид, че последните европейски избори не обърнаха тенденцията на спад в изборителната активност, подчертавайки необходимостта да продължат усилията за преодоляване на дистанцията между ЕС и неговите граждани,
- Г. като има предвид, че резултатите от различни проучвания на Евробарометър, свидетелстват ясно, че гражданите не получават достатъчно информация за европейските политики и въпроси и че същевременно желаят да бъдат по-добре информирани; като има предвид, че тези проучвания показват, че липсата на информация е една от основните причини хората да вземат решение да не гласуват и да не са склонни да има доверие в институциите на ЕС,
- Д. като има предвид, че Договорът от Лисабон даде на Парламента повече правомощия в контекста на процеса на вземане на решения в ЕС, като по този начин стана още по-важно гражданите на ЕС да са запознати с работата на избраните от тях представители,
- Е. като има предвид, че Договорът от Лисабон въвежда нова форма на обществено участие в оформянето на политиките на ЕС - европейската гражданска инициатива; като има предвид, че достъпът на обществеността до и критичното разбиране на информация са от основно значение за успеха на европейската гражданска инициатива,
- Ж. като има предвид, че публичната сфера може да се разбира като пространство в което обществените политики биха могли да бъдат по-добре разбрани от и обсъдени с всички европейски граждани и всички части на населението, в цялото му разнообразие, с цел очакванията им да бъдат задоволени по-ефективно и като има предвид, че това трябва да бъде не само място за предоставяне на информация, но и за провеждане на широко обхватни консултации, престъпващи националните граници и допринасящи за развитието на дух на споделен обществен интерес на територията на целия ЕС,
- З. като има предвид, че понятието „нови медии“ се използва за свързани в мрежа цифрови информационни и комуникационни технологии, като има предвид, че тези нови технологии насърчават разпространяването на информация и разнообразието на входяща информация и спомагат за изграждането на по-съвещателна демокрация, като има предвид, че електронните социални медии създават нови форми на общественост, които са физически разпръснати, но са свързани чрез споделен интерес по едни и същи теми, с потенциал за създаване на нови транснационални обществени сфери,
- И. като има предвид, че използването от Парламента на социални медийни платформи в кампанията за европейските избори през 2009 г. успешно увеличи броят на активните потребители, най-вече сред младите хора,

⁽¹⁾ ОВ С 92 Е, 20.4.2006 г., стр. 403.

Вторник, 7 септември 2010 г.

- Й. като има предвид, че начинът, по който младите хора възприемат, ползват и си служат с медиите, се е променил; като има предвид, че младите хора всеобхватно използват новите технологии като средство за комуникация,
- К. като има предвид, че създаването на европейска публична сфера е тясно свързано със съществуването на общоевропейски или транснационални медийни структури, като има предвид, че понастоящем няма всеобща европейска публична сфера, но като има предвид, че съществуват много жизнено национални обществени сфери, между които следва да се развива взаимодействие, по модела например на френско-германския телевизионен канал Arte,
- Л. като има предвид, че съгласно Протокола към Договора от Амстердам за системата на публичното радио- и телевизионно разпространение в държавите-членки ⁽¹⁾, държавите-членки сами организират и определят мисията на структурите за публично радио- и телевизионно разпространение,
- М. като има предвид, че правните норми, които регулират медийния пазар, се различават съществено в различните държави-членки и следва да бъдат зачитани,
- Н. като има предвид, че националните медии, и по-специално обществените радио- и телевизионни оператори, носят специална отговорност да информират обстойно обществеността относно процеса на вземане на политически решения и управление, което следва да се разшири, за да обхване въпросите, свързани с ЕС,
- О. като има предвид, че подобряването на познанията за ЕС на хората изисква изучаването на ЕС да бъде включено в учебната програма на училищата,
- П. като има предвид, че журналистиката е важно мерило за оценка на демокрацията и следва да гарантира свободен достъп до широк спектър от възгледи, като има предвид, че журналистите и медиите играят водеща роля в процеса на европейската интеграция,
- Р. като има предвид, че в търсене на обществена легитимност в държавите-членки, ЕС следва да насърчава създаването на транснационални медии, които могат да придадат на Европа ново демократично и независимо измерение, като същевременно затагва правилата, целящи да запазят плурализма и да противодействат на концентрацията на собственост върху медиите,
- С. като има предвид, че появата на нови средства за комуникация преобрази всички сфери на журналистиката и на медийната промишленост, като предизвика преосмисляне на традиционните методи, използвани в този сектор, и даде възможност на всеки да създава и споделя информация в блогове; като има предвид, че социалните мрежи се превърнаха в централна Уеб 2.0 характеристика и промениха навици, и придадоха ново измерение на предоставянето на новини, тъй като все повече журналисти използват подобни мрежи като източник на или средство за разпространяване на информация, като има предвид, че социалните медии се използват в известна степен за извършване на проучвания и създаване на различни видове статии и се използват от журналистите за публикуване, споделяне и популяризиране на техните статии,
1. Възприема като базисен факта, че целта на институциите на ЕС трябва да бъде да създадат заедно европейска публична сфера, която да се характеризира с възможност за участие за всички граждани на ЕС и която да се основава на свободен и безплатен достъп до цялата публична информация на Европейската комисия, Съвета и Парламента на всички езици на ЕС;
 2. Приветства съвместната декларация на Европейския парламент, Съвета и Комисията, озаглавена „Да общуваме на тема Европа в партньорство“ и призовава настоятелно институциите на ЕС да спазват и подкрепят тази декларация;
 3. Счита, че отразяването на ЕС в новините трябва да се предоставя от всички видове медии, най-вече от средствата за масова информация и трябва да е безпристрастно, фактологично и независимо, което е основната предпоставка за създаване на паневропейски дебат и на европейска публична сфера;

(1) ОВ С 340, 10.11.1997 г., стр. 109.

Вторник, 7 септември 2010 г.

4. Отбелязва, че липсата на онлайн новини и информация за ЕС и неговите институции не е основният проблем, който всъщност се състои в наличието на широк спектър от информация без конкретна подредба по важност, което води до ситуация, в която прекаленото количество информация унищожава информацията; отбелязва, че всички институции са стартирали собствени новинарски платформи, които обаче не успяват да заинтересуват широка част от обществеността, тъй като често не са достатъчно ясни, привлекателни или разбираеми, като в много случаи това се дължи на твърде техническия език, който е много отблъскващ за хора, непознати с европейските въпроси; счита, че следва да има въвеждащ портал към платформите, който да изяснява работата на всички институции на ЕС;
5. Поддържа мнението, че комуникацията следва да се основава на истински диалог между широката публика и органите, изготвящи политиките, и на спокоен политически дебат между членовете на обществото; изразява желание да види повече интерактивен диалог, който се основава в по-малка степен на институционалната комуникация, която често е непривлекателна и твърде отдалечена от ежедневието на хората;
6. Счита, че за да бъде ефективна, комуникацията трябва да покаже ясно, че политическите решения, взети на равнище ЕС, са от пряко значение за ежедневието на гражданите на ЕС, които все още гледат на ЕС като на нещо прекалено далечно, което има прекалено малко влияние от гледна точка на решаването на реалните им проблеми;
7. Призовава Комисията да засили комуникационната си политика и да я постави на челно място сред приоритетите си при предоговарянето на многогодишната финансова рамка за периода след 2013 г.;

Държавите-членки

8. Припомня, че по силата на новия член 12 от ДЕС националните парламенти се включват на по-ранен етап от досега в изработването на политиките на ЕС и окуражава това включване с оглед засилване на политическите дебати относно ЕС на национално равнище; подчертава важноста на участието на национални членове на парламенти в изработването на политиката на ЕС и приветства инициативи като например участие на живо от страна на национални членове на парламенти в заседания на комитети на ЕП чрез предаване в реално време по интернет;
9. Подчертава важната роля, която играят политическите партии при формирането на общественото мнение по европейските въпроси; изтъква, че те играят водеща роля за насърчаването на дебатите и допринасят за изграждането на европейската публична сфера; счита, че те следва да поставят европейските въпроси на по-преден план в програмите си;
10. Счита, че организациите на гражданското общество играят важна роля в европейските дебати; изразява становището, че тяхната роля следва да бъде засилена посредством целенасочени проекти за сътрудничество в сферата на публичната комуникация;
11. Подчертава необходимостта всяка държава-членка да имат специализирана служба по въпросите на ЕС, и лице, отговарящо за разясняване на влиянието на политиките на ЕС на местно, регионално и национално равнище и действаща като компетентен орган, към който хората да могат да се обръщат по въпроси, свързани с ЕС;
12. Подчертава колко е важно служителите в пресслужбите в представителствата на Комисията и в информационните бюра на Парламента в държавите-членки да бъдат медийни специалисти, чиято задача е да играят активна и видима роля в националните дебати по европейски въпроси;
13. Изтъква, че процесът на европейска интеграция е необходимо да се доближи до младите хора и съответно призовава държавите-членки и регионите да обсъдят – с цел запознаване на учениците с институциите на ЕС – включването на ЕС по-цялостно във всички образователни програми, с акцент върху историята, целите и начина на работа на ЕС и ги насърчава да обменят най-добрите практики в тази сфера на равнище ЕС; счита, че активното участие на училищата е от основно значение за комуникационната политика на ЕС, за да може да се достигне до и да се ангажират младите хора;

Вторник, 7 септември 2010 г.

Медиите и ЕС

14. Приветства схемите на Комисията и Парламента за обучение на журналисти по въпросите на ЕС и призовава за тяхното разширяване, за да се отговори на нарасналото търсене, изразява своята загриженост относно намаляването на бюджетните редове на Комисията за комуникация, особено на бюджета „информация за медиите“;

15. Признава, че е важно „Euronews“ да разшири спектъра си от езици, за да обхване всички държави-членки на ЕС (и не само) и да продължи да бъде модел за независима телевизионна журналистика, което ще насърчава обективността в новините, качеството в политиката и прозрачността при рекламирането;

16. Подчертава ключовото значение на зачитането на свободата и редакционната независимост на медиите както на равнище ЕС, така и на национално равнище, особено правото на обществените радио- и телевизионни оператори да изготвят програмите си както намират за добре, тъй като тяхната програмна автономия е основна ценност на ЕС и неговата медийна среда и е изключително важна за процъфтяването на свободно, отворено и демократично общество;

17. Посочва, че социалните медии имат огромен потенциал за достигане до младите хора и поради това насърчава Комисията и Парламента да засилят в редакционно отношение независимото медийно отразяване, което се извършва при спазване на дистанция от държавата;

18. Подчертава, с оглед на специалната роля на медиите като посредници в процеса на формиране на демократичната воля и обществено мнение, необходимостта от надеждна политическа информация, включително в сферата на новите медии; подчертава важноста да се насърчават партньорството между публичните и частните медии, с цел да се достига до по-широк кръг от граждани;

19. Насърчава Комисията и Парламента да засилят допълнително поетия от тях ангажимент за образование и обучаване на персонал в комуникационни умения, което да им даде възможност да комуникират с медиите и обществеността, за да подобрят предоставянето на информация и комуникация от страна на институциите на ЕС; счита за изключително важно засиленото назначаване на специалисти в сферата на медиите за изпълнение на тези изисквания;

20. Призовава Комисията да бъде отворена към всички средства за комуникация, да осъществява повече контакти с журналистите и медиите и да подкрепя всички проекти и инициативи, целящи по-доброто информиране на обществеността по въпросите, свързани с ЕС;

21. Предлага Комисията да насърчава и финансира обмен между радио- и телевизионни оператори и други специалисти в сферата на медиите от различни държави-членки относно най-добрата практика при отразяване на дейността на ЕС, включително обучения за сектора на обществените и частните медии;

22. Счита спада в броя на акредитираните журналисти в Брюксел в последно време за изключително тревожен и счита, че това ново положение не е в интерес нито на институциите на ЕС, нито на акредитираната преса в Брюксел; следователно призовава институциите на ЕС – за да подкрепят пресата, акредитирана понастоящем в Брюксел – да си сътрудничат по-тясно с представителите на пресата в Брюксел и да показват по-голяма откритост спрямо тях; в това отношение предлага да се предприемат стъпки за улесняване на процедурата за акредитирането на журналисти;

23. Приветства факта, че много медийни оператори, и по-специално обществени радио- и телевизионни оператори, са инвестирали значително в нови, интерактивни нелинейни медийни услуги, които отразяват новини и актуални въпроси, особено в интернет, включително свързана с Европа информация, и в резултат на това преди всичко достигат до по-млада аудитория;

24. Признава, че обществените радио- и телевизионни оператори не са единственото средство, което може да се използва, за да достигне посланието на ЕС до неговите граждани, тъй като емпиричните доказателства сочат, че частните радио- и телевизионни оператори също са ключов източник на отразяване на новини за ЕС и могат да помогнат в развиването и насърчаването на европейска публична сфера;

Вторник, 7 септември 2010 г.

25. Приветства пилотния проект за отпускане на безвъзмездна помощ за изследователска дейност за трансгранична разследваща журналистика; изразява становището, че независимостта на членовете на изборната комисия е ключова за осигуряване на редакционна независимост;

26. Насърчава инициатива на ЕС за създаване на програми за обучение по въпроси, свързани с ЕС, особено за млади журналисти; поддържа становището, че следва да бъдат предприети стъпки за насърчаване на журналистите да изготвят редовна новинарска информация относно работата на институциите на ЕС; насърчава държавите-членки да включат в учебния план на училищата курсове по журналистика с прилагане на нови медии;

Публични медии

27. Подчертава, че съгласно Протокола от Амстердам държавите-членки имат компетентността сами да определят, организират и финансират структурите за публично радио- и телевизионно разпространение; следователно насърчава държавите-членки да включват отразяването на ЕС, когато е целесъобразно и в съответствие с независимостта на редактирането и журналистическата етика;

28. Подчертава, че националните и регионалните публичните радио- и телевизионни оператори имат специална отговорност за информиране на обществеността относно политиките и тяхното изработване на равнище ЕС; в тази връзка подчертава, че публичните радио- и телевизионни оператори следва да подхождат критично и с пълна редакторска независимост към своето отразяване на новините, свързани с ЕС, и да си поставят амбициозни цели;

29. Подчертава, че държавите-членки следва да гарантират независимостта на публичните радио- и телевизионни оператори и че последните носят отговорност за отразяване на информацията, свързана с ЕС, в съответствие с функцията им на публични радио- и телевизионни оператори за осведомяване и подкрепа на гражданите и гражданското общество;

30. Подчертава необходимостта обществените медии да използват комуникационни техники, разчитащи на новите медии, така че да повишат доверието в себе си чрез открито обществено участие; насърчава публичните радио- и телевизионни оператори да създават, например, онлайн форуми, като използват предаване в реално време по интернет, чрез което обществеността да може да следи и да обменя мнения за дебати в националните парламенти и в Европейския парламент;

ЕС/местно равнище

31. Подчертава колко е важно да се гарантира, че институциите на ЕС работят заедно при подобряването на комуникационните дейности счита, че институциите на ЕС следва да помогнат за децентрализиране на комуникационната политика на ЕС, за да ѝ се придаде местно и регионално измерение, така че да се доближат различните равнища на комуникация и следва да насърчават държавите-членки да предоставят на обществеността повече информация относно свързаните с ЕС въпроси;

32. Призовава Комисията да продължи с подхода „да се работи на местно равнище“, за да направи ЕС видим на местно равнище;

33. Отбелязва работата на Комисията със и финансирането на местни радио- и телевизионни мрежи; посочва, че операторите следва да разполагат с пълна редакторска независимост;

Европейски парламент

34. Предлага работна група от Европейския парламент, която да бъде създадена временно, да извършва преглед на съществуващите нови медийни решения и да изготвя предложения за създаване на междупарламентарни връзки между националните или регионалните парламенти и Европейския парламент;

35. Признава увеличилата се роля на националните парламенти и следователно важността на информационните бюра на Европейския парламент в държавите-членки; посочва, обаче, че за да постигнат по-голяма публичност, те следва да адаптират своята мисия, така че да включат укрепването на връзките с националните парламенти, местните и регионални органи на управление и представителите на гражданското общество;

Вторник, 7 септември 2010 г.

36. Подчертава необходимостта от информационните бюра на ЕС да изхождат от гледна точка на местното равнище и да предоставят на широката общественост целенасочена информация относно решенията и дейностите на Парламента; предлага да се обмисли възможността да се позволи по-голяма независимост на информационните бюра по отношение на начина на комуникация с широката публика;
37. Счита, че информационните бюра на Парламента в държавите-членки следва да играят по-влиятелна роля за ангажиране на националните, местните и регионалните медии; предлага увеличаване на бюджетните редове за информационните бюра на Парламента, преди всичко с цел осигуряване на по-добра комуникация;
38. Счита, че следва да се извърши оценка на стойността спрямо разходите, предоставяна от EuroParlTV, която да стане на базата на задълбочен анализ на рейтингите и типовете зрители; счита, че EuroParlTV следва да стане по-ефективна като се задълбочи интегрирането ѝ в интернет стратегията на Парламента и същевременно се направят необходимите корекции в нейния статут, за да се гарантира редакционната ѝ независимост, и като нейното съдържание стане възможно най-широко достъпно за телевизионни канали и онлайн медии, които желаят да го използват;
39. Приветства факта, че наградата за журналистика на Европейския парламент включва категорията нови медии;

Журналистика и нови медии

40. Настоятелно призовава журналистите и другите специалисти в сферата на медиите да обсъдят заедно и да разгледат въпроса за европейската журналистика на бъдещето;
41. Подчертава, че държавите-членки трябва да предложат жизнени идеи за медиите на ЕС, които да надхвърлят простото предаване на информация и да им дадат възможност да допринасят цялостно за културното и лингвистично разнообразие в ЕС;
42. Подчертава, че въпреки че социалните мрежи са относително добър начин за бързо разпространяване на информация, тяхната надеждност като източници не винаги може да бъде гарантирана в достатъчна степен и те не могат да се считат за професионални медии; подчертава, че начинът, по който се борави с данни в платформите на социалните мрежи, може в много случаи да бъде опасен и да доведе до сериозно нарушаване на журналистическата етика и че следователно се изисква предпазливост при използването на тези нови средства; подчертава значението на изготвянето на етичен кодекс, който да се прилага за новите медии;
43. Припомня, че промените, които настъпват в начина на упражняване на журналистическата професия полагат основата за по-отворени и ангажирани медии, служещи на общностите, които стават все по-добре информирани, но трябва да се вземат мерки да се гарантира, че това е в интерес на журналистиката като цяло и не засяга статута на журналистите;
44. Подчертава необходимостта журналистите и специалистите в сферата на медиите да продължат да следят развитието на нещата в своята динамична професия и да се възползват от възможностите, предлагани социалните мрежи, които вероятно ще им дадат възможност да разширят своите мрежи от познания и ще улеснят т.нар. „уеб мониторинг“; отбелязва с интерес факта, че въпреки необратимата поява на социални мрежи, журналистиката запази ключовата си роля в излъчването на новини, тъй като журналистите използват своите изключително разнообразни мрежи, за да извършват задълбочени проучвания и да проверяват факти, като по този начин създават нов модел на участваща журналистика и способстват за разпространяването на информация;
45. Подчертава изключително важната роля на журналистите в едно модерно общество, изправено пред стена от информация, тъй като само те могат да придадат добавена стойност на тази информация като използват доверието, което имат, своя професионализъм, етика и умения, за да помогнат за разбирането на новините; припомня, че качеството и независимостта на медиите може да се гарантира само чрез строги професионални и социални стандарти;

*

* *

46. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията.
-